

בבית דין לעררים - ירושלים

בפני כב' הדיין אילן חלבגה

ערר 1398-17

חעוררת

קונבר, ת.ז.

ע"י ב"כ עו"ד בנימין אחסתרובה

מרחוב אבו עוביידה 4, ירושלים

טל' 02-6283555 פקס 02-6276317

דואר אלקטרוני b.agsteribbe@hamoked.org.il

- נ ג ד -

חמשיבה

מדינת ישראל- רשות האוכלוסין וההגירה

באמצעות הלשכה המשפטית

טל' 02-5489888 פקס 02-5489886

דואר אלקטרוני ArarimJM@piba.gov.il

כתב תשובה לערר

בהתאם להחלטת בית הדין הנכבד, מתכבדת המשיבה ליתן תשובתה לערר כדלקמן:
עניינו של הערר בהחלטת המשיבה לבטל את מעמדה של העוררת שניתן לה על סמך הצהרות כוזבות ובניגוד למדיניות הקיימת מזה שנים לפיה לא יינתן מעמד במצב של נישואי ביגמיה. המידע עלה מתיק העוררת במהלך בדיקה שנערכה בתיק בעקבות פיגוע הדריסה הרצחני שביצע בנה של העוררת, קונבר, בטיילת בארמון הנציב בירושלים ביום 8.1.17, בו נרצחו ארבעה חיילים – שירה צור, יעל יקותיאל, שיר חג'אג' וארז אורבך ז"ל – ונפצעו 18 נוספים. המשיבה תטען כי דין הערר להידחות שכן החלטת המשיבה לבטל את מעמדה של העוררת הינה סבירה וראויה שכן העוררת קיבלה מעמד מכח בקשה לאיחוד משפחות בזמן שבעלה קיים ומקיים חיים משותפים עם אישה נוספת, במצב של נישואי ביגמיה. הכל כפי שיפורט להלן:

תמצית העובדות:

1. העוררת, ילידת שנת 1954, תושבת אזור במקור ת.ז.
2. ביום 20.3.81 נישאה העוררת בנישואי ביגמיה לאחמד קונבר, תושב קבע (להלן: "אחמד"), ומנישואים אלה נולדו לעוררת 8 ילדים: – ילידת שנת 1982, – ילידת שנת 1983, – ילידת שנת 1984, – יליד שנת 1986, (המחבל) – יליד שנת 1988, – ילידת שנת 1990, – יליד שנת 1994 ו – ילידת שנת 1998.

סילוק על חסף - חוסר ניקיון כפיים ומסירת פרטים כוזבים

14. כלל ידוע הוא, כי הפונה לבית המשפט בחוסר ניקיון כפיים, לא יזכה לקבלת סעד מבית המשפט. לחוסר ניקיון כפיים בהליך המנהלי ישנם שני ראשים, האחד: חוסר ניקיון כפיים בניהול ההליך בפני ערכאות שיפוטיות, והשני: התנהלות העותרים/עוררים עובר ובמהלך ההחלטה אותה הם מבקשים לתקוף.
15. עמדת המשיבה הינה, כי דין הערר להידחות על חסף וזאת נוכח מסירת המידע הכוזב למשיבה. יודגש, כי בקשות לאיחוד משפחות הינן בקשות להקניית מעמד בישראל מנימוקים הומניטאריים. לא ייתכן, כי יוקנה למבקש מעמד עקב מסירת מידע שקרי שיש בו כדי להטעות את המדינה.
16. למסירת מידע כוזב למשיבה ישנן השלכות שליליות קשות ביותר, המצריכות את סירוב הבקשות כשלעצמן, אף אם ביום בחינת הבקשות יתכן ולפונה קיימת עילה לקבלת מעמד.
17. ראשית, הענקת הסעד מקום בו נמסרו פרטים כוזבים על ידי המבקשים, עלולה לעודד התנהגות דומה. במרוצת הזמן, נוצר בקרב המבקשים רושם – שחינו שלילי ביותר – לפיו מסירת מידע שקרי למשיבים אין בו כדי לסכן את העותר כלל, שכן במקרה ויתגלו שקריו, יבוצעו תיקונים או יסופקו הסברים חלופיים כלשהם, ולחלופין תוגש עתירה לבית המשפט אשר כל מטרתה היא "עקיפת" החלטות המשיבים.
18. מדינת ישראל נאלצת להתמודד, בין היתר, עם התופעה של תושבים זרים המבקשים לנצל לרעה את הליך איחוד המשפחות כדי לקבל שלא כדין מעמד בישראל, ועל ידי כך לזכות בהטבות סוציאליות שונות ששיווין הכספי יכול להגיע כדי עשרות אלפי שקלים בשנה. כל זאת, בנוסף לאפשרות לעבוד ולהתפרנס בישראל. לעיתים מדובר בנישואין פיקטיביים, לעיתים בהעתקה זמנית של מקום המגורים, לעיתים בהצגת מצג שווא בדבר מקום מגוריהם ומרכז חייהם, ובמקרים אחרים מסירת פרטים כוזבים בדבר מעמדו האישי של המבקש.
19. עמדתה העקרונית של המשיבה היא, כי לא תידון כלל בקשה שהתברר כי התבססה על פרטים כוזבים, וזאת גם ללא קשר לפן המהותי ולשאלה האם היה המבקש זכאי להגיש את בקשתו גם בהסתמך על העובדות האמיתיות.
20. ראוי כי בית המשפט הנכבד לא יושיט במקרה כגון זה סעד לעותרים. רק בדרך זו, ייתכן וניתן יהיה ליצור הרתעה ראויה בקרב הפונים, אשר ימנעו מלמסור לידי המשיבים מידע שקרי.
21. שנית, טיפול בבקשות לאיחוד משפחות ולרישום ילדים בדרך זו, יוצרת הלכה למעשה עומס עבודה נוסף על הקיים, וצורך בהשקעת זמן רב בבחינת הבקשה. ונבאר: בדיקת נסיבותיו של כל מקרה ומקרה המובא בפני המשיבים דומה להשלמת פאזל רב חלקים, בו משתלבות הצהרות המבקשים עם נתונים אותם הם מוסרים אל מול נתונים חיצוניים הקיימים אצל המשיבים, כגון בקשות קודמות קיימות, תחקור קרובים ועוד. מסירת מידע שקרי הופכת את השלמת הפאזל לבלתי אפשרית, ויוצרת צורך בהשקעת עבודה עתירת זמן על מנת לברר האם אכן צודקת גרסת המבקש או שמא שקר היא. וזאת, יש

המסגרת הנורמטיבית

27. חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 קובע, כי מי שאינו אזרח ישראלי או בעל אשרת עולה או תעודת עולה, אינו בעל זכות קנויה לשבת בישראל, וכי ישיבתו בישראל מותנית ברישיון ישיבה שניתן לו על פי חוק זה.
28. בעניין זה יצוין, כי על פי חוק הכניסה לישראל הסמכות למתן רישיונות ישיבה ושיקול הדעת לשימוש בה מסורים לשר הפנים או מי שהוסמך לכך על ידו.
29. המדיניות שנוקט בה המשיבה, הינה שלא לאשר בקשה לאיחוד משפחות כאשר אחד מבני הזוג נשוי לאדם אחר.
30. על פי חוקי מדינת ישראל, ריבוי נישואין (ביגמיה) הינה עבירת פשע, שהעונש המקסימאלי הקבוע בגינה עומד על 5 שנות מאסר (סעיף 176 לחוק העונשין, התשל"ז 1977).
31. המחוקק הביע את עמדתו, כי מדינת ישראל אינה מוכנה לקבל ריבוי נישואין בתחומה בקובעו איסור פלילי על ריבוי נישואין, קל וחומר שהמדינה שקובעת, כי ריבוי נישואין מהווה עבירה פלילית, לא תושיט ידה ותעודד ביצועה של העבירה, באמצעות הענקת מעמד לבן זוג הנשוי לאדם אחר וכיוצ"ב- והדברים ברורים.
32. מדיניות זו של המשיבה אושרה במספר פסקי דין, כך למשל: בג"צ 9264/00 וידאד ואח' נ' שר הפנים ואח', תקדין עליון 12001(1), 1229:

"על כל פנים, גם אם הגישואין אינם פיקטיביים, חרי הוא נשוי לשתי נשים, ובכך מבצע לכאורה עבירה של ביגמיה, שגם בה די כדי להצדיק את עמדת המשיבים."

כמו כן, בבג"ץ 1126/02 נימד אבו-עסא ואח' נ' שר הפנים, תקדין עליון 2002(3), 2851 נ קבע, כי:

"מדיניות היא הנוהגת במשרד הפנים, ולפיה מסרב המשרד להידרש לבקשות של איחוד משפחה במקום שהמדובר הוא בנישואי ביגמיה. משרד הפנים סובר כי היענות לבקשה לאיחוד משפחה במקום שבו- הזוג הישראלי חייב עצמו בעבירת ביגמיה, יש בה לא אך סיוע בעקיפין - לאחר מעשה - לביצוע העבירה, אלא עידוד ביצועה של העבירה גם-כן. מטעם זה סירב משרד הפנים להיעתר לבקשת העותר, הואיל ולאחר בירור הסתבר לו כי העותרת השנייה נשואה, אמנם, לעותר, אלא שנישואיהם של השניים היו נישואי ביגמיה"

ובהמשך:

"סירוב לעותר יכול שיפגע באשתו החוקית, ואולם אין בפגיעה זו בשלעצמה כדי לפגום במדיניות משרד הפנים. מדיניות משרד הפנים מושתתת על טעמים טובים וראויים, ולא נמצא לנו כי עניינם של העותרים מהוות חריג ראוי למדיניות הכללית. אם, אמנם - כטענת עורך-דין כרמון - סירוב לעותר יפגע באישה פגיעה קשה, יכול

"..מדברי העותרת בשימוע עולה כי עובדת היותו של העותר נשוי לאישה נוספת, כלל לא הפריעה לה בעבר וגם לא הפריע לה כי לעותר ולמעזזה נולדו ילדים בעת שהוא היה נשוי גם לה ונולדו ילדיהם המשותפים...

דברים אלה ברורים ויש בהם כדי ללמד על מצב הדברים לאשורו לפיו העותר ממשיך בפועל להיות נשוי לשתי נשים ובניגוד לטענתו כי ניתן כל קשר עם מעזזה מאז הגירושין הוא ממשיך ללכת אליה ואל הילדים "פעם בשבוע וחוזר"..." יש לזכור כי בפני המשיב עמדה סיטואציה שעל פניה עוררה חשש שכו אין חולק שהעותר היה נשוי לשתי נשים משך שנים ממושכות ונולדו לו - במקביל - ילדים משתי נשותיו. גם היום אין חולק כי אשתו הראשונה של העותר ממשיכה להתגורר עם ילדיו בזירת בה התגוררו שניהם כל השנים- זירת השיכת לו או למשפחתו ואמו ואחיו מתגוררים בה..." (ההדגשות אינן במקור)

עת"מ 11-12-21627 מריה סופה ואח' נ' החגירה מעברי הגבול ואח' (פורסם בנבו):

"...החלטת המשיב כי גירושי העותר מאשתו הראשונה אינם כנים, איננה בלתי סבירה. יש לבחון את הראיות המינתליות שהיו לפני המשיב על רקע נסיבותיו של המקרה הנדון. אין מחלוקת כי העותר היה נשוי במשך תקופה לא מבוטלת לשתי נשים וביצע עבירה של ביגמיה.

העותר החל בחליך של גירושין מאשתו הראשונה רק חודשים לפני הגשת הבקשה לאיחוד משפחות. בחינת הנסיבות על רקע זה - ובכללן העובדה ששתי הנשים והילדים ממשיכים עד היום להתגורר יחדיו באותו בניין השייך לאבי העותר וכי לעותר ולאשתו הראשונה חשבון בנה משותף ממנו מושכים השניים כספים לצרכיהם - מלמדת כי מסקנתו של המשיב, לפיה מדובר בגירושין למראית עין בלבד, איננה בלתי סבירה.

משנקבע כי גירושיו של העותר מאשתו הראשונה אינם כנים וכי הוא נשוי למעשה לשני נשותיו, החיל המשיב על בקשת העותרים את מדיניותו לפיה אין לאשר בקשות לאיחוד משפחות כאשר מדובר בנישואי ביגמיה.

מדיניות זו, אושרה בפסיקת בית המשפט העליון (ראו בג"צ 5303/05 עלי מוחמד בדארנה נ' שר הפנים ואח' (לא פורסם, ניתן ביום 21.7.05) ופסקי הדין הנזכרים שם). לפיכך ובשים לב לסמכותו הרחבה של המשיב בכל הנוגע להענקת רישיונות ישיבה לזרים בישראל על-פי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, אין עילה להתערב בהחלטת המשיב..." (ההדגשות אינן במקור)

עמדת המשיבה

37. כמפורט לעיל, בעלה של העוררת נישא לראשונה לתושבת קבע. בשנת 1981, נישא אחמד לעוררת בנישואי ביגמיה. ביום 24.3.87 התגרש אחמד מאשתו הראשונה, באופן פקטיבי, למראית עין. חצי שנה לאחר מכן הגיש אחמד בקשה לאחמ"ש עבור העוררת, אשר בעקבותיה קיבלה העוררת רישיון לשיבת קבע.
38. ביום 8.1.17 ביצע בנה של העוררת פיגוע דריסה וצחני בשכונת ארמון הנציב בירושלים. בפיגוע נרצחו ארבעה חיילים – שירה צור, יעל יקותיאל, שיר חג'אג' וארז אורבך ז"ל – ונפצעו 18 נוספים.
39. בעקבות הפיגוע נערך דיון בקבינט המדיני בטחוני, והתקבלה החלטה לפיה יש לפעול לביסול ומניעת איחוד משפחות בקרב משפחתו של המחבל בנה של העוררת.
40. ביום 9.1.17 התקיים דיון אצל שר הפנים עם גורמי הביטחון. בדיון הוצגו נתונים מתיק העוררת אצל המשיבה מהם עלה כי העוררת קיבלה רישיון לשיבת קבע מכח נישואין לתושב קבע, כאשר על אף שהוצהר כי לא מדובר בנישואי ביגמיה, בפועל התקיימה מערכת נישואין ביגמית.
41. לאור ממצאים אלו נמסר לעוררת, ביום 10.1.17, מכתב לפיו היא מוזמנת לריאיון על מנת להפריך את הטענות בטרם יבוטל מעמדה.
42. מכתב המשיבה נמסר לידי העוררת על ידי נציג המשיבה אשר נכח בביתה. יודגש, כי בניגוד לטענת העוררת, כפי שהטענה בכתב הערר, לפיה העוררת "מזה עשרות שנים הינה בת זוג יחידה לבעלה", במועד בו נמסר מכתב המשיבה לעוררת נכחה אשתו הראשונה של אחמד באותו הבית. נציג המשיבה פנה אל אשתו הראשונה של אחמד אשר מסרה לו כי היא נשואה לבעלה של העוררת ומתגוררת באותו בית יחד עם העוררת!! כמו כן, תושאלו אנשים שנכחו במקום אשר סיפרו אף הם כי העוררת מתגוררת עם בעלה ועם אשתו של העוררת באותו בית, תחת אותה קורת גג.
43. ביום 18.1.17 נערך לעוררת ריאיון בו טענה כי אינה חשה בטוב וסרבה לענות על מרבית השאלות בטענה כי אינה זוכרת או אינה יודעת את התשובות.
44. המשיבה טוען כי די בעובדה כי עניין המגורים המשותפים הוסתר מהמשיבה במשך שנים רבות, וכי מעמדה של העוררת הושג באמצעות הצהרות ומסמכים כוזבים לפיהם אחמד התגרש מאשתו הראשונה, בכדי להצדיק את ביטול מעמדה.
45. אלא שמעבר לעובדה שבקשת העוררת לאחמ"ש התקבלה על בסיס פרטים כוזבים, ועובדה זו לבדה מובילה לדחיית הערר, הרי שהעובדות לאשורן מובילות למסקנה כי האישה הראשונה ממשיכה להתגורר יחד עם העוררת ואחמד וכי אחמד ממשיך לנהל מערכת יחסים ביגמית עם שתי נשים.
46. בנסיבות המקרה דנן, לפיהן העוררת קיבלה רישיון לשיבת קבע, לאחר שהוצגה תעודת גירושין פקטיבית, התברר למפרע כי העוררת לא היתה זכאית לקבל מעמד של קבע בישראל ולכן דין הרישיון להתבטל.

“עקרון הפרדת הרשויות מחייב אימוץ שיפוטי, על מנת שלא להסיג את גבולו של רשויות המינהל. אכיפת אמת-מידה של “לפנים משורת הדין” אינה עולה בקנה אחד עם הריסון הנדרש, לא מטעמי כבוד גרידא, אלא מפאת המומחיות והכלים שבידי רשויות המינהל, לשקול את העניין לגופו על רקע התמונה הכוללת, ובכך יתרונו על פני בית המשפט. אכיפת אמת-מידה של “לפנים משורת הדין”, יכולה גם לקלקל את השורה. מכוח המחויבות לעקרון השוויון, עלול לתפוך עז מהרה מה שלפנים משורת הדין, לשורת הדין עצמה. בין לבין, מבוכה ומבולקה, פגיעה בוודאות המשפט, בבחירותו וביציבותו. טשטוש בין “משפט” לבין אמת-מידה לבר-משפטית צפוי לפגוע ביחידים וביציבור, לבקוע בקיעים במדיניות הכוללת שהיתוותה הרשות. בחצטברות מקרים פרטניים שכאלה, כנטען, יש כדי לפורר את מדיניותה של הרשות המינהלית; וכזאת לא יעשה. כידוע, הביקורת השיפוטית בגדרה של עילת הסבירות אינה מבקשת לקבוע מחי החלטתה שעל הרשות המינהלית היה לקבל, לא לקבוע אם ניתן היה לקבל החלטה נבונה או יעילה יותר, אלא להגדיר מיתחם שבמסגרתו כל איזון שתעשה הרשות המינהלית יתא דאוי וכל החלטתה תהא סבירה. רש חריגה ממיתחם הסבירות מצדיקה את התערבותו של בית המשפט. משלא חריגה החלטת משרד הפנים בעניינם של המשיבים ממיתחם הסבירות (גם לדעת בית המשפט לעניינים מינהליים), ומשלא נמצאה עילה אחרת להתערב בה ולשנותה, היה על בית המשפט לכפדה ולדחות את העתירה.”

49. בענייננו, כאמור, החלטת המשיבה ראויה וסבירה, וודאי לא ניתן לקבוע כי ענייננו בהחלטת פגומה או חורגת ממתחם הסבירות והמידתיות. במצב דברים זה, אין מקום להתערב בהחלטת המשיבה.

סיכום

50. על יסוד הנימוקים שפורטו לעיל, מתבקש בית הדין הנכבד לדחות את הערר על הסף ו/או לגופו. החלטת המשיבה בעניינה של העוררת סבירה ומתבקשת היא, ובכל מקרה אינה חורגת ממתחם הסבירות. משלא הראתה העוררת כי נפל פגם מינהלי בהחלטת המשיבה, עומדת למשיבה חזקת התקינות המנהלית, ועל כן דין הערר להידחות.

בשל קוצר זמן יצורף תצהיר לתמיכה בכתב התשובה בהמשך.

אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, יתבקש בית הדין הנכבד לדחות את הערר, ולחייב את העוררת בהוצאות המשיבה לרבות בשכר טרחת עו"ד כחוק.

היום: י"א סיון תשע"ז, 05 יוני 2017

ד"ר גלבע, עו"ד
לשכת משפטים
רשות האוכלוסין וההגירה